

København, fra adskillige Sider talt om de daarlige Boligforhold paa Landet, Karlekamrene o. s. v. Det skal jeg ikke komme ind paa nu, det faar jeg Lejlighed til senere at berøre. Det, jeg vil sige her, er, at naar man har rejst dette store og vigtige Spørgsmaal, de daarlige Boligforhold i København, og rejst det med en saadan Varme og en saa stærk — og efter min Mening saa berettiget — Indignation, som det ærede 17de Medlem for Hovedstaden gjorde forleden, saa kommer man ikke udover Sagen ved at sige: Vi kan finde et daarligt Karlekammer hist og en daarlig Bolig her paa Landet, og dermed er den Sag ude af Verden. De Herrer maa forstaa, at det gaar heller ikke an at sige: Der var nogle daarlige Mennesker for 100 eller 50 Aar siden, som førte en daarlig Boligpolitik her i København, og det maa vi lide under nu. De Herrer, som ser, hvor daarlige Forholdene er, og som ikke lige i dette Øjeblik er kommet til at herske over Københavns kommunale Forhold, maa forstaa, at der hviler et betydeligt Ansvar paa dem, og de maa tillige forstaa, at naar disse mørke Billeder rulles op for os ude fra Landet, kan de ikke komme bort fra Ansaret ved at sige: Ja, men I har ogsaa saadanne Forhold. Jeg kan forsikre, at ude paa Landet skal vi til enhver Tid være rede til at søge at faa daarlige Forhold rettet, hvor de findes, og vi mener, at det er den eneste Løsning paa Spørgsmaalet. Men det samme kommer sandelig til at gælde for Københavns Kommune.

Det ærede Medlem, der sidst talte, sagde, at der var raadet Bod paa meget, der var ryddet op i daarlige Kvarterer; men han sagde tillige — hvad der er rigtigt, og hvad jeg synes, man skulde have været opmærksom paa —, at disse Steder, hvor man har nedrevet de daarlige Bygninger, var Steder, hvor der boede mange Mennesker. Men man har ikke der oprejst Beboelseshuse igen, men store Forretningskvarterer. Dette vil jeg gerne have Lov at pege paa: saaledes har Københavns Kommunalbestyrelse forvaltet, at den har nedbrudt Bygninger for de mange og oprejst Paladser, som ikke kunde tage imod de nedrevne Huses Beboere.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det 17de Medlem for Hovedstaden har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Det ærede Medlem fra Give (N. C. Jensen) husker fejl af Gangen i denne Debat. Naar det fra socialdemokratisk Side er blevet hævdet, at der ogsaa findes daarlige Boliger ude paa Landet, skyldes det den Omstændighed, at der af Venstres Talere blev gjort den Anskuelse gældende, at saadanne Forhold fandtes ikke ude paa Landet. Det ærede Medlem syntes ogsaa hele Tiden at misforstaa Hensigten med mine Bemærkninger om de københavnske Boligforhold. Jeg har een Gang før pointeret, at jeg ikke har tænkt mig Muligheden af, at man pludselig skulde kunne ændre disse Tilstande, men at jeg har ønsket at henlede det høje Tings Opmærksomhed paa, at her er en stor Statsopgave at løse, idet Opgaven, naar den skal løses rationelt, kræver saa umaadelig mange Penge, at Sagen overstiger den enkelte Kommunes Kræfter; og den Omstændighed, at Talere baade fra Venstres og fra Højres Side anerkender, at der hersker frygtelige Boligforhold i København, er for mig Hovedresultatet af denne Forhandling. Saa kan vi altid siden blive enige om, paa hvilken Maade vi rationelt skal bekæmpe Ondet.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Folketingsmanden for Vejle Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

N. C. Jensen: Den Bemærkning, det ærede Medlem nu rettede til Venstre, gælder i hvert Fald ikke mig, for jeg har ikke sagt, at der ikke paa Landet kan paapeges Boligforhold, der ikke er saa gode, som de burde være. Men jeg har sagt, at naar vi saa, at der var saadanne Forhold, maatte vi ogsaa søge at raade Bod paa dem. Nu siger det ærede Medlem, at Københavns Kommune ikke har Raad til at raade Bod paa de slette Forhold, det ærede Medlem skildrede. Jeg maa dog sige, at naar Københavns Kommunalbestyrelse og en Institution, som har det rette Stempel paa sig, nemlig noget, som kalder sig „Arbejdernes Byggeforening“, har Raad til at opføre Paladsbygninger paa de dyreste Pladser her i København, uden at der derved gives Plads for en eneste af dem, der boede i de daarlige Huse, der her er Tale om, saa er det karakteristisk: man glemmer at bygge op for dem, hvis Boliger man har revet ned. Man skulde tage Lære, synes jeg, af Fjerde Christian. Han byggede ganske vist baade Slot og Børs, Ro-